

ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΜΕ ΘΕΜΑ: «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠ'ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ»
Διοργάνωση: Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων
15 και 16 Μαΐου 2010
Πολυχώρος «Απόλλων» της Νομαρχίας Πειραιά
Ερμούπολεως & Πηλίου 1, Καμίνια (Πάροδος Πειραιώς στο ύψος της ΕΛΑΪΣ)
Δείτε το χάρτη της περιοχής [εδώ](#)

ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Τα τελευταία χρόνια μεγαλώνει σε διεθνές επίπεδο το ενδιαφέρον για το ζήτημα της επεξεργασίας έργων Τέχνης στη διάρκεια της εκπαιδευτικής διεργασίας, με στόχο την ανάπτυξη της δημιουργικότητας και της κριτικής σκέψης. Έχουν αναπτυχθεί σημαντικές θεωρητικές προσεγγίσεις και εφαρμογές στα πεδία της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και του Εκπαιδευτικού Συστήματος.

Στη Συνδιάσκεψη θα αναπτυχθεί αυτός ο προβληματισμός και θα παρουσιαστούν αντιπροσωπευτικά παραδείγματα που έχουν πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα σε Σχολεία, σε Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, εκπαίδευση εκπαιδευτικών στο ΕΑΠ, σε ΙΕΚ, σε επιχειρήσεις και στο σχολείο του θεραπευτικού προγράμματος «ΚΕΘΕΑ-ΕΞΟΔΟΣ».

Θα παρουσιαστούν κεντρικές ομιλίες από τον Αλέξη Κόκκο και τη Γεωργία Μέγα, ενώ εργαστήρια θα συντονίσουν οι Μαρία Γιαννακοπούλου-Δημήτρης Δεληγιάννης, Άρης Ζιώζιας-Βασιλική Χαδουλίτση, Βάσω Γώγου-Απόστολος Μπάρλος, Αναστασία Διαμάντη-Βάσια Σαραβελάκη, Μαρία Καγιαβή, Σοφία Καλογρίδη, Χρύσα Μάνθου, Μάνος Παυλάκης, Νατάσα Ράικου, Μελανία Χασίδου.

Κόστος Συμμετοχής: 35 ευρώ για μέλη της Ένωσης
45 ευρώ για μη μέλη

Δηλώσεις συμμετοχής και πληροφορίες: Δήμητρα Ανδριτσάκου 210 3890123,
dim.andritsakou@gmail.com

Δηλώσεις συμμετοχής έως τις 7 Μαΐου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΣΑΒΒΑΤΟ 15 Μαΐου

9.00 – 9.30 Προσέλευση - Εγγραφές

9.30-12.00 Εισήγηση Αλέξη Κόκκου με θέμα «Μετασχηματίζουσα Μάθηση μέσα από την Αισθητική Εμπειρία: Παρουσίαση μιας Μεθόδου»

12.00-12.30 Διάλειμμα

12.30-14.00 3 παράλληλα βιωματικά εργαστήρια:

A. «Μετασχηματίζοντας Αντιλήψεις μέσω της Αισθητικής Εμπειρίας στο ΣΔΕ Λάρισας – Δυο Παραδείγματα Εφαρμογής» - Απόστολος Μπάρλος, Βάσω Γώγου

B. «Η ανάπτυξη της δημιουργικότητας και του κριτικού στοχασμού μέσα από την ποίηση» - Σοφία Καλογρίδη

Γ. «Δια ζώσης επικοινωνία: Ο ρόλος της μέσα από την αισθητική εμπειρία» -
Αναστασία Διαμάντη, Βάσια Σαραβελάκη

14.00-15.00 Διάλειμμα – Ελαφρύ Γεύμα

15.00-16.30 3 παράλληλα βιωματικά εργαστήρια:

A. «Η Ποίηση ως καταλύτης για την απόδραση από την επιφάνεια της καθημερινότητας» - Μαρία Γιαννακοπούλου, Δημήτρης Δεληγιάννης, Άρης Ζιώζιος, Βασιλική Χαδουλίτση (Εναλλακτικό Σχολείου Ενηλίκων ΚΕΘΕΑ ΕΞΟΔΟΣ)

B. «'Δάσκαλος και Τιμωρία': Μια βιωματική διερεύνηση του ρόλου του δασκάλου και της επιβολής ποινής στο σχολικό περιβάλλον με τη χρήση του κινηματογράφου»– Μαρία Καγιαβή

Γ. «Επεξεργασία της σχέσης εκπαιδευτικών – εκπαιδευομένων μέσω της Τέχνης» – Νατάσσα Ράικου

16.30-16.45 Διάλειμμα

16.45-18.00 3 παράλληλα βιωματικά εργαστήρια:

A. «Επιχειρηματική Ηγεσία: Ανάδειξη του ρόλου και των χαρακτηριστικών του ηγέτη μέσα από τη χρήση έργων τέχνης» – Μάνος Παυλάκης

B. «Μυστικά και Ψέματα στους 'κόλπους' της οικογένειας-Μια πρόταση για ενεργοποίηση της μετασχηματιστικής διεργασίας μέσα από την τέχνη του θεάτρου» – Μελανία Χασίδου

Γ. «Μαθαίνω και στοχάζομαι μέσα από τη φωτογραφία» – Χρύσα Μάνθου

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 Μαΐου

9.30-11.30 Εισήγηση Γεωργίας Μέγα με θέμα «Στηρίζοντας τη διεργασία της μάθησης δια μέσου των τεχνών»

11.30-12.00 Διάλειμμα

12.00-13.15 Συζήτηση σε Ομάδες

13.15-13.30 Διάλειμμα

13.30-15.00 Συζήτηση στην Ολομέλεια – Συμπεράσματα – Αξιολόγηση Συνδιάσκεψης

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΖΟΥΣΑ ΜΑΘΗΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΙΑΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

Αλέξης Κόκκος, Καθηγητής Εκπαίδευσης Ενηλίκων στο ΕΑΠ

Σε αυτή την εισήγηση θα παρουσιαστεί – αναλυτικά και με πρακτικά παραδείγματα – η μέθοδος που ανέπτυξε ο Αλέξης Κόκκος σχετικά με την αξιοποίηση της Τέχνης για την ανάπτυξη της Κριτικής Σκέψης. Θα γίνει επεξεργασία των ερωτημάτων:

- Η μέθοδος αυτή αφορά μόνο ενηλίκους ή και εφήβους;
- Γιατί έχει κεντρική σημασία στο εκπαιδευτικό έργο;
- Ποια είναι τα θεωρητικά θεμέλιά της;
- Ποια είδη Τέχνης είναι σκόπιμο να αξιοποιούνται για την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης;
- Ποια είναι τα προαπαιτούμενα και τα στάδια της μεθόδου;
- Πώς μπορούν οι εκπαιδευτές ενηλίκων και οι εκπαιδευτικοί να χρησιμοποιούν έγκυρα και αποτελεσματικά τη μέθοδο;

Θα αναλυθούν εικαστικά έργα των Picasso, Rembrandt, Raffaello, και κινηματογραφικά έργα των Bergman, Pollack.

ΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΔΙΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Γεωργία Μέγα, εκπαιδευτικός, Καθηγήτρια-Σύμβουλος στο ΕΑΠ

Στην εισήγηση αυτή συζητούνται και σχολιάζονται οι λόγοι για τους οποίους οι τέχνες μπορούν να αποτελέσουν δυναμικό εργαλείο στη διεργασία της μάθησης. Στο πλαίσιο αυτό γίνονται αναφορές στο Project Artful Thinking του Harvard και στο μοντέλο στοχαστικής ενεργοποίησης μέσα από την παρατήρηση έργων τέχνης, που ανέπτυξε ο David Perkins. Στη συνέχεια παρουσιάζονται και σχολιάζονται παραδείγματα από τη διδακτική πράξη κυρίως της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, που ισχυροποιούν την ιδέα ότι οι τέχνες συμβάλλουν στην ολιστική ανάπτυξη των εκπαιδευομένων.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΖΟΝΤΑΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΣΤΟ ΣΔΕ ΛΑΡΙΣΑΣ – ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Α. Κοινωνικά Στερεότυπα: γυναίκα και επάγγελμα

Β. Το φως και η σκιά στην τέχνη και στη ζωή: Μετασχηματίζοντας αντιλήψεις για την Τέχνη

Απόστολος Μπάρλος, Διευθυντής ΣΔΕ Λάρισας
Βάσω Γώγου, Καθηγήτρια Πολιτισμικής και Αισθητικής Αγωγή στο ΣΔΕ Λάρισας

Θα παρουσιαστούν δυο παραδείγματα που εφαρμόστηκαν στο ΣΔΕ Λάρισας με στόχο να αναδειχθεί το πώς οι εκπαιδευόμενοι του συγκεκριμένου σχολείου τροποποίησαν αρχικές τους παραδοχές σχετικά με:

α. Στερεοτυπικές αντιλήψεις τους ως προς το ρόλο της γυναίκας στον επαγγελματικό χώρο σήμερα. Θα χρησιμοποιηθούν αποσπάσματα από την κινηματογραφική ταινία: «*Κάντο όπως ο Μπέκαμ*» της *Gurinder Chadha* (2001)

Β. Κατά πόσο η Τέχνη, εκτός από την ομορφιά, απεικονίζει και οδυνηρές πλευρές της πραγματικότητας. Θα χρησιμοποιηθούν ποικίλα έργα του Καραβάτζιο.

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΡΙΤΙΚΟΥ ΣΤΟΧΑΣΜΟΥ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΙΗΣΗ

Σοφία Καλογρίδη, Σχολική Σύμβουλος στην ΠΕ και
Καθηγήτρια-Σύμβουλος Εκπαίδευσης Ενηλίκων στον ΕΑΠ

Στόχος του εργαστηρίου είναι η παρουσίαση μεθόδου με την οποία αναπτύσσεται η δημιουργικότητα και ο κριτικός στοχασμός στην εκπαίδευση μέσα από την τέχνη και ειδικότερα μέσα από την ποίηση. Θα διερευνηθούν, επίσης, τρόποι εφαρμογής στο εκπαιδευτικό έργο και συγκεκριμένα σε προγράμματα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών, καθώς και στη θεραπευτική κοινότητα ΕΞΟΔΟΣ. Το εργαστήριο περιλαμβάνει μία πρακτική άσκηση μέσα από την ανάλυση ενός ποιήματος του Μίλτου Σαχτούρη.

ΔΙΑ ΖΩΣΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Αναστασία Διαμάντη, Εκπαιδύτρια Αγγλικής Γλώσσας σε ενήλικους,
ΜΑ Δια Βίου Εκπαίδευσης
Βάσια Σαραβελάκη, Εκπαιδύτρια Αγγλικής Γλώσσας σε ενήλικους

Στόχος του εργαστηρίου είναι να δώσει το έναυσμα για κριτικό στοχασμό επάνω στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε την επικοινωνία με τους γύρω μας σήμερα και για μία επανεκτίμηση των κοινωνικών και συναισθηματικών πληροφοριών που παρέχουν η οπτική επαφή και οι εκφράσεις του προσώπου. Θα παρουσιαστεί η σχετική εμπειρία που αποκτήθηκε σε πρόγραμμα ενός ΙΕΚ.

Θα χρησιμοποιηθούν πίνακες του Modigliani και ένα κείμενο σχετικό με το θέμα.

Η ΠΟΙΗΣΗ ΩΣ ΚΑΤΑΛΥΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΔΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑΣ

Μαρία Γιαννακοπούλου, Δημήτρης Δεληγιάννης, Άρης Ζιώζιας, Βασιλική Χαδουλίτση -
Εκπαιδευτές στο Εναλλακτικό Σχολείο Ενηλίκων του ΚΕΘΕΑ ΕΞΟΔΟΣ

Στόχος του εργαστηρίου είναι η ανάδειξη στοιχείων ενεργοποίησης του κριτικού στοχασμού με την αξιοποίηση της τέχνης σε ένα μάθημα λογοτεχνίας που απευθύνεται στους εκπαιδευόμενους στο εναλλακτικό σχολείο ενηλίκων ΚΕΘΕΑ ΕΞΟΔΟΣ. Χρησιμοποιήθηκε το ποιητικό έργο του Μ. Σαχτούρη και του Γ. Ρίτσου, σε συνδυασμό με χαρακτηριστικά αποσπάσματα γνωστής κινηματογραφικής ταινίας (*Ο κύκλος των χαμένων ποιητών*). Παράλληλα, και πέρα από τις όποιες θετικές ενδείξεις στην κατεύθυνση του μετασχηματισμού παραδεδομένων απόψεων των εκπαιδευόμενων, γίνονται επισημάνσεις και παρουσιάζονται προβληματισμοί των εμπλεκόμενων, τεχνικές και άλλες δυσκολίες που

παρατηρήθηκαν κατά την εφαρμογή του μαθήματος, αποσκοπώντας όχι απλά σε βελτιώσεις για μία μελλοντική επανεκτέλεση, αλλά και στη διαμόρφωση των όρων για μία δημιουργική συνέχεια με νέες δράσεις και αντίστοιχους πειραματισμούς.

«ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΙΑ»:

ΜΙΑ ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΡΟΛΟΥ ΤΟΥ ΔΑΣΚΑΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Μαρία Καγιαβή, Εκπαιδεύτρια ΣΔΕ Πειραιά, ΜΑ στην Εκπαίδευση Ενηλίκων

Επιδιώκεται η βιωματική διερεύνηση του θέματος της παραβατικότητας και της επιβολής της ποινής στο σχολικό περιβάλλον, καθώς και η ενθάρρυνση των συμμετεχόντων να αξιοποιούν κινηματογραφικές ταινίες στη διάρκεια της διδασκαλίας τους. Θα παρουσιαστούν αποσπάσματα από τις ταινίες:

1. «*Ανάμεσα στους τοίχους*», Λοράν Καντέ, Γαλλία (2008)
2. «*Άνοιξη, Καλοκαίρι, Φθινόπωρο, Χειμώνας... και πάλι Άνοιξη*», Κίμ Κί-ντάκ, Κορέα (2003)

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Νατάσσα Ράικου, Φιλολόγος, ΜΔΕ στην Εκπαίδευση, Υποψήφια Διδάκτωρ Δια Βίου Μάθησης

Στόχος του εργαστηρίου είναι η διερεύνηση των παραδοχών των συμμετεχόντων επάνω στη σχέση εκπαιδευτικών-εκπαιδευομένων μέσα από την εμπειρία της επαφής τους με την τέχνη, καθώς και η ενθάρρυνση αξιοποίησης έργων τέχνης στη διδακτική διαδικασία. Τα έργα που έχουν επιλεγεί για τη συγκεκριμένη διαδικασία είναι ο πίνακας «*Η Σχολή των Αθηνών*» του Raffaello και το ποίημα του Νικηφόρου Βρεπτάκου «*Τα Δεκατέσσερα Παιδιά*».

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ: ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΡΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΗΓΕΤΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ

Μάνος Παυλάκης, Σύμβουλος Επιχειρήσεων, Εκπαιδευτής Ενηλίκων

Στόχοι του εργαστηρίου είναι η ενεργοποίηση της κριτικής σκέψης των συμμετεχόντων, η εξοικείωσή τους με σημαντικά έργα τέχνης και η αξιοποίηση έργων τέχνης, ως εναλλακτική ή/και συμπληρωματική μέθοδος εκπαίδευσης.

Για τις ανάγκες του εργαστηρίου θα χρησιμοποιηθούν έργα των David, Goya, Rubens, καθώς και κείμενα από γνωστά έργα πολιτικών φιλοσόφων (Πλάτωνα, Μακιαβέλι).

ΜΥΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΨΕΜΑΤΑ ΣΤΟΥΣ ‘ΚΟΛΠΟΥΣ’ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ-ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Μελανία Χασίδου, εκπαιδευτικός, ΜΑ στην Εκπαίδευση Ενηλίκων

Η συγκεκριμένη πρόταση εφαρμόστηκε σε ομάδα γονέων - εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Με ‘όχημα’ το θεατρικό έργο «*Βρικόλακες*» του Ερ. Ίψεν, επιχειρείται η

διερεύνηση ενδόμυχων πιστεύω και ανεπίγνωστων παραδοχών για το ρόλο της γυναίκας - συζύγου - μητέρας στη συγκάλυψη και ανοχή προβληματικών καταστάσεων που αφορούν στην οικογένεια.

ΜΑΘΑΙΝΩ ΚΑΙ ΣΤΟΧΑΖΟΜΑΙ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Χρύσα Μάνθου, Διευθύντρια ΣΔΕ Ιωαννίνων

Το εργαστήριο βασίζεται σε εμπειρία που αποκτήθηκε στο ΣΔΕ Ιωαννίνων. Στόχος είναι, μέσα από την ανάλυση φωτογραφιών Αφρικανικής Φυλής, κειμένων λογοτεχνίας και μουσικής:

- να αναδειχθεί η τεχνική της χρήσης καλλιτεχνικών ερεθισμάτων ως μια τεχνική η οποία βοηθάει τους συμμετέχοντες να ενεργοποιήσουν τον κριτικό στοχασμό και τη διεργασία της μετασχηματίζουσας μάθησης,
- να διερευνηθεί η συμβολή της τέχνης και ο ρόλος που μπορεί να έχει στην ανάπτυξη της δημιουργικότητας των συμμετεχόντων,
- να διερευνηθούν τρόποι εφαρμογής στο εκπαιδευτικό τους έργο.